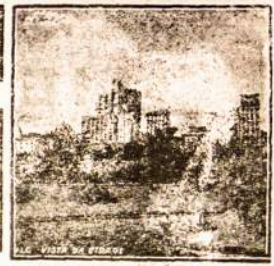

L I E T U V I S

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.

Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764.
São Paulo.

Redaguoja
St. Vancevicius

S-ti METAL.

SÃO PAULO, 1936 m. Gegužės - Maio mėn. 2 d.

NR. 18 (382)

Apdovanotas Gedimino Orde- nu Dr. Lyder Sagen.

Suvargusi, medžiaginio ir dvasinio skurdo prisiegtą mūsų ko onija S. Pauly neturi labai kuo pasirodyti ir pasididžioti prieš svetintančius. Rodos niekam į ją ir dėmesio nevertėtų kreipti. Lietuva kaip maža valstybė Lotynų Amerikai irgi mažai žinoma, mažai pažįstama. Todėl mes, Brazilijos lietuviai, svetintaujami irgi, rodos, esame mažai žinomi ir pažįstami. Tačiau su dideliu malonumu ir džiaugsmu turime pažymėti, kad nors ir skurdžiai, vargšai, jei taip galima išsirtarti, esame, vis tik ir svetimųjų tarpe turime nuoširdžių draugų, nuoširdžių prietelių ir bičiulių, kurie mūsų kultūriniais ir visuomeniniais reikalais rūpinasi kartais daugiau už mus pačius.

Vienas iš tokių mūsų tautos ir mūsų lietuvių kolonijos draugų ir nuoširdus bičiulis yra Suomijos Konsulas p. Lyder Sagen, kurį už nuopelnus Lietuvai ir mūsų varžiniai kolonijai J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona teikėsi apdovanoti Gedimino ordenu.

Balandžio 28 d. «Club Germania» salė o mūsų Konsulas p. P. Gaučys surengė bankietą p. Dr. Lyder Sagenui pagerbti ir ta proza įteikė Gedimino ordoną. Iškilnėse dalyvavo: Dr. Lyder Sagen su poniu, Estijos Konsulas Finn Arnesen, Norvegijos Konsulas Grieg su poniu, Latvijos Konsulas N. Ozoliū su poniu, Baltijos Valstybių Draugų S-gos pirm Dr. Rangel Pestana, Comm. F. de Vivo, Dr. Giorjomarano, «Folha da Manha» redaktorius Egaz Muniz, Dr. P. Q. Barbosa, Suomijos Konsulato sekret. Dr. G.berto, Kap. T. Dethow su poniu Lietuvos Konsulas P. Gaučys, J. Čiuvinškas ir kiti.

Įteikdamas ordoną p. Konsulas pasiskė šitokią kalbą:

Ponios ir Ponai.

Šiandien man tenka didelė garbė ir malonumas p. Lyder Sagen'ui Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordono komandoro laipsnio ženklą, kuriuo jį apdovanojo ponas Lietuvos Respublikos Prezidentas už nuopelnus Lietuvai padarytus.

Šią man uždėtą pono Respublikos Prezidento pareigą aš atlieku su nepaprastu malonumu, nes per tą labai trumpą mano buvimą São Pauloje laiką aš ne tik suspėjau įvertinti ir pažinti p. Sagen'ą kaip žmogų ir draugą, bet ir būti nuolatiniu liudininku to pasižventno ir atsidavimo Lietuvai, kurį jis nepašaltamai rodo. Lietuviai kolonijai São Paulyje jam yra be galo dėkingi ir laiko jį savo geradariu. Manau neapsiriksiu pasakydamas, kad jis Lietuvos reikalais rūpinasi ir padeda ne-

mažiau negu tos šalies, kurios jis yra karbingas konsulas São Paulo mieste. Būdamas geros ir kintios širdies pasiryžęs visiems patarnauti ir padėti, nes jis turi prigimtą dovana daryti kitiems gera. Ir visi tai žinodami, o ypačiai mes lietuviai, jį išnaudojam. Tą patį tur būt galėtį pasakyti ir kitos Pabaltės tautų kolonijos São Paulyje. Iš čia jo didelis populiarumas tų tautų kolonijų tarpe. Ir neveltai jį tad pradeda vadinti «Comendador Baltico».

Džiaugiamasis, kad nors tokiu būdu mano tėvynė iš dalies jam gali atsidėkuoti už visus jo nuopelnus jai padarytus, linkiu jums visetas drauge ilgiausią metų ir tikiuos, kad jūs ir toliau pasiiksite kaip buvę nuoširdūs Lietuvos draugai, visų mūsų gerbiama ir mylima.

Suomijos Konsulas
Dr. Lyder Sagen.

Toliau kalbėjo Suomijos Konsulas p. Dr. Lyder Sagen, kuris dėkojo už jam suteiktą garbę, kurios jis nesitiki- jęs, pažymėdamas, kad esąs ir toliau pasiliksias dideliu Lietuvų tautos ir Lietuvos draugu bei bičiuliu. P. Sagen savo kalboje pažymėjo, kad jam esą labai malonu nors menku ir mažu darbu prisidėti prie Lietuvų kolonijos kultūrinio veikimo Lietuvos vardo išgarsinimo svetimoje šalyje.

Po to dar kalbėjo Dr. Rangel Pestana ir Dr. Quartim Barbosa. Abudu knibtojai sveikino p. Sageną ir taip pat pažymėjo savo didelę simpatiją Lietuvai ir Brazilijos Lietuviams kurių nuoširdžiais draugais jie irgi pasiliksias.

Ši kukli iškilnė praėjo labai gražioje ir jaukioje nuotakoje. S. Paulo laikraštiniai šią iškilnę plačiai aprašė. Šia proza mes p. Dr. Lyder Sagenui linkime ilgiausią metų ir geriausio pasisekimo padedant mūsų suvaržinai kolonijai ir mūsų tėvynėi Lietuvai.

Kvietimas

P. J. STEPONAVIČIU (iš Montevideo) prašo skubiai atvykti pas mane, rua Ubaldino do Amaral Nr. 66 S. Paulo, išlyginimui sąskaitų, arba pranešti savo adresą.

Lauksiu dvi savaites nuo šio skelbimo dienos.

Feliksas Čemarka.

Atvyksta Kauno operos dainininkai.

Argentinos laikraščiai praneša, kad gegužės mėn. viduryje Buenos Aires atvyksta iš Lietuvos žymiausi Kauno operos solistai: Kipras Petrauskas, Vincė Januškaitė — Zaulienė, P. Ojėka ir Mažeika. Šios Lietuvos operos garsenybės dainuos Buenos Aires didžiajame teatre — operoje «Colón».

Pirmas jų debiutus bus 22 d. gegužės mėn. Šie nepaprasti Lietuvos svečiai iš bus Argentinoje daugiau mėnesio laiko ir dalyvaus 20-tyje debiutu.

Manoma, kad mūsų operos dainininkai laike buvimoje Buenos Airė, suruos vieną kitą koncertą tenykštei lietuvių kolonijai.

Vėl persekiojimai Vėlnijoj.

Iš Vilniaus gauta žinių, kad lenkų valdžios įsakymu, iš okupuotosios Lietuvos ištrėmiami du žymūs Vilniaus krašto lietuviai: kun. N. Raštutis ir mok. M. Untulis.

Pranešama, apie šiuos ištrėmus Vilniaus lietuvių spauda pažymi, kad kun. N. Raštutis buvo tik kultūrinių lietuviškų organizacijų darbuotojas, o M. Untulis dirbo grynai tik mokslo darbu ir abu su politika nieko bendro neturėjo.

Be to, Trakų apskrityje stonstos įsakymu, šiomis dienomis uždarytos

«Ryto» švietimo draugijos skaityklos Dargužiuose, Kamorūnuose ir Tiltuose. Švenčionių Storasta sulaukė dešimty vietų lietuvių šv. Kazimiero draugijos skyrių veikimą.

Dėl šių vtsų įvykių kovo 24 ir 15 d. Varšuvoje lankėsi Vilniaus lietuvių tautinio komiteto pirmininkas K. Stašys ir vicepirmininkas kun. K. Či-biras. Jiedu Lenkijos ministeriai įteikė Vilniaus krašto lietuvių momevandumą apie liutuvių visuomenės esamą padetį.

Gandai pakenkė kavos prekybai.

Vietos spaudos žiniomis, neseniai Santos ir Rio de Janeiro miestuose buvo paleisti gandai, kad Neujorko pirkliai priksią iš Brazilijos dar 1.200.000 maišų kavos virš sutartos nuomos.

Dėl šių gandų kavos prekyboje buvo kilęs nemažas konfusas. Tik paaiškėjus, kad tai yra tik gandai kavos prekyba vėl įėjo į normales vėžes.

Abisiniečiai visišškai sumušti.

Oficialūs italų pranešimai skelbia, kad abisiniečiai esą visai sutriuškinti. Iš visų frontų abisiniečių kariuomenės dalys traukiasi su dideliais nuostoliais. Italai jau baigia artintis prie Abisinijos sostinės Adis Abebos. Daugybė svetimiečių iš Adis Abebos jau išsivaišo.

Nors Europos diplomatai ir lauko galvas, kaip likviduoti italų — etiopų konfliktą, bet iki šiol nieko nepavyko padaryti. Italai jau visišškai baigia apsidirbti su abisiniečiais.

LIETUVOJE

Uždaromi degtukų fabrikai.

Lietuvos Degtukų Akcinė Bendrovė nuo šių metų balandžio 12 dienos neribotam laikui uždaro abudu iki šiol veikusius degtukų fabrikus — Vilijam, poleje ir Jonavoje. Šiuose fabrikuose iš viso dirbo apie 150 darbininkų; jie fabrikams uždarius, bus iš darbo atleisti, išmokėjus, pagal įstatymus, kompensacijas.

Mazėja konfliktai.

Paskutiniu metu Kauno apygardos darbo inspekcijos rajone žymiai sumažėjo tarp darbdavų ir darbininkų konfliktai. Tas aiškina tuo, kad jau dauguma fabrikantų tiksliau laikosi darbo apsaugos įstatymų bei taisyklių.

Geležinkelio „zuikio“ nelaimė.

Einant iš Panevėžio į Šiaulius prėkiniam traukiniui, į jį įlipo du vyrukai be bilietų. Tai pastebėjęs, traukinio konduktorius ėmėsi „zuikis“ gaudyti. Vienas jų, bėgdamas nuo konduktoriaus laimingai išsiko iš traukinio, o kitas, Vladas Kleinauskas pateko po einančiu traukiniu. Jam nuplauta koja. Į Šiaulių buvo skubiai išaukta automatinis kurla nelaimingasis buvo nuvežtas į Šiaulių ligoninę.

Malūnas sutriuškino žmogų.

Dviejų Kaime pil. Kaikario motoriniame maiūne įvyko šiurpi nelaimė. Nesant gerų apsaugos priemonių, ratai pagrobė malūnininko Ramanausko drabužius ir įtraukė jį patį. Vežant į Joniškį pas gydytoją, Ramanauskas pakeliui mirė.

Šiauliai suvalgo 20 veršių per dieną.

Įdomią statistiką surinko Šiaulių m. savivaldybė. 1935 metais mieste buvo paskersti 5193 galvijų, 3410 kiaulių, 7642 veršiai, 2336 avys, 29 ožkos. Tuo būdu išsina, kad šiauliečiai per dieną suvalgo 14 galvijų, 10 kiaulių, 20 veršių, 7 avis ir t. t.

Likviduos dešimtis alaus bravorų.

Šiuo laiku Lietuvoje yra 14 alaus bravorų, iš kurių keli neveikia, už tai gaudami iš alaus sindikato atlyginimą. Kainų tvarkytojai pasiryžus nustatyti alaus standartus ir kainas, alaus bravorų sindikatu nebebus ką veikti. To kiuo kainų tvarkytojų žygiu alaus bravorų savininkai iš anksto susirūpino. Paskutiniam alaus bravorų savininkų pasitarime buvo iškeltas naujas projektas, pagal kurį Lietuvoje paliktų veikti tik keturi alaus bravorai, o dešimtis būtų uždaryta. Projektuojama palikti: Volfo-Engelmano, «Gubernijos», Goldbergo ir vieną alaus bravorą Klaipėdoje. Šis projektas alaus gamintojų gyvai svarstomas. Jei projektas būtų priimtas, tai išikę gyvi bravorai turėtų išmokėti tam tikras pinigų sumas užsidarusiems.

Šiaip gi visa alaus pramonė būtų sucentralizuota, išplėsta ir atpiginta gamyba.

Savivaldybė perima autbusų bilietų pardavinėjimą.

Kauno miesto savivaldybė praneša, kad nuo kovo 31 d. autobusais mieste važiuoti visų rūšių abonentiniai bilietai bus pardavinėjami savivaldybėje, rotušės rūmuose, nuo 9 iki 13 val. ir nuo 16 iki 18 val. Joki kiti abonentiniai bilietai savivaldybės leidimais

autobusais nuo kovo 31 d. negalios.

Susisiekimo ministeris inž. Stanislauskis paskyrė knygoms stoigtį 3.000 lit.

Geležinkeliečių savišalpos fondas rūpinasi savo narių kultūriniais ir švietimo klausimais. Visuose geležinkelių ruožuose bus atidarytos bibliotekos. Susisiekimo ministeris inž. Stanislauskis paskyrė knygoms įsigyti 3.000 litų.

Kauno apskrities savivaldybė statys 19 tiltų.

Kauno apskrities savivaldybė šiemet yra numaciusi pastatyti įvairiose apskritys vietose net 19 tiltų. Mediniai — atžoliniai tiltai bus statomi: Rumšiškių miestelyje per Nadiejos upę; Vandžiolgalos miestelyje per Urkos upę; Babų valsė, per Strėbuko upę; A. Pannuonės val. per Vyčiaus upę; Vėliuonos val. per Gausautės upę; Vėliuonos val. per Mituvos upę; Seredžiaus val. per Pravenios upę. Šie tiltai bus nuo 12 metrų ilgio iki 5,6 metrų pločio. Du tiltai bus 15 metrų ilgio ir 4,5 metrų pločio. Be šių didesnių tiltų, apskritys savivaldybė dar pastatys Viikijos val. 5 ir Zapyškio val 4 mažiuskus betoninius tiltelius per I ir II rūšies vieškelius.

Kaunas turės 130 tūkstančių gyventojų.

1920 m. Kaune buvo apie 90.000, o 1933 m. jau apie 115.000 gyventojų. Dabar Kauno miesto savivaldybė rūpinasi į miesto ribas įtraukti Petrašiūnų miestelį, «Maistą», kaliošų fabriką ir kitas apylinkes. Šias apylinkes prie Kauno prijungus, mūsų la'kinoji sostinė turės 130.000 gyventojų.

Darbininkai gausiai aukoja nukenėjusiems nuo potvynio ir želdia bedarbius.

Besitartinant šventėms, įmonių ir pramonių darbininkai nepamiršta savo pareigų, gausiai aukoja savo uždario

dalį bedarbiams, invalidams ir šeimoms norėdami juos šventėms sušelpiti. Be to taip pat nepamiršta ir nuo potvynio nukentėjusių.

Palikę 3 mažametes mergaites, beširdžiai tėvai pabėgo.

Balandžio 1 d. į vieną Kauno policijos nuovą buvo pristatytos 3 mažametės mergaitės, jų tėvai, pasislėpę nežinia kur. Paaiškėjo, kad tai yra Elena, Bronė ir Leonora M. tėūs. Vyriau sioji Elena yra 9 metų amžiaus.

Paliktos be jokios priežiūros mergaitės laikinai prigludė geros širdies žmonės, tačiau neišgam. Apie nežinia kur dingusias tėvus ir paliktas mergaites buvo pranešta policijai. Atstatkamos valdžios įstaigos ieško pasislėpusių tėvų, paliktųjų mažamečius vaikus be priežiūros.

Ir Panevėžyje bus radio stotis.

Prieš kurį laiką Panevėžio pašto viršininkas p. Bielinis buvo įrengęs trumpą bangų radio siųstuva. Dabar šią stotį nutarta atremontuoti ir pavesti šaulių rinktinėi šauliškojo darbo pagandai. Rinktinės vadas daro žygių kad minėtoji stotis gautų leidimą transliuoti programą.

Pašto valdybos direktoriumi paskirtas inž. Vaclovas Birutavičius.

Nuo balandžio 1 d. pašto valdybos direktorium paskirtas inž. Vaclovas Birutavičius. Telefono-telegrafo stoties viršininku paskirtas inž. Zenonas Briedikis, technikos tarnybos viršininku — inž. Viktoras Firantas. Pašto tarnybos viršininku paskirtas inž. Bronius Banaitis.

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA, SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

Žaigricių Aquna.

Kasos.

(išaša)

— Vis dėlto stebėtinas įvykis, — susijaudinęs kalbėjo brolis: — Banke buvome dvidešimt žmonių, o jie tik keturi — ir be susirūpinimų ar aukų, kas tokiose įvykiuose nenaujiens, apie pusmilijoninę sumą — aukau ir baknotais išnešė!!!

— Ir jų pataikymas — kada banke daugiausia pinigų būta ir, kas įdomiausia, kad jiems nereikalingus vekselius ir kitus vertingus dokumentus suspėjo ten pat išsėkyrė palikti...

— Gabus darbas, vis dėlto, geri mechanikai savo amate! — rimtai kalbėjo brolis ir karčiai nusisūpysoję tęsė: — Tarp išgaucio buvo ir juokai! Įsivaizduokite tik tokią sceną: mes, dvidešimti žmonių, stovime savo vietoje, rankas aukštinę iškelę; jaunas, kerota galva, jeruzolimietis stovi savo vietoje netoli kampo, rankas įtemptai iškelęs, o kinkos baisiausiai dreba — lyg jurtusio žąsino sparnai, indijinės gelumbės jo kelinės nepadengia baimės žymų; senas, tradicine ilga balda barzda diskontierius, iš baltos katin koku būdu užlindęs ir atsitūpęs už virpančio jeruzolimiečio, irgi linguodamas barzdą virpina... Abu virpa: vienas visas virpdamas, kojas į šalis skerečioja, o antra-

sis barzdą į žemę linguoja, o abu baisiausiai virpa. — Tikra originaliausias baimės scena!

— Vienas piktadarys, revolveriu taikydamas į kampe susispietusių banko personala, šyposi iš judriosios, baimingai besikamuojačios scenos kitam banko kampe. Jo juodos žibančios garbanos, kyšančios iš po kepurės, elektros šviesoj banguoja aksomo vilnėmis. Aš, kitame kampe, iškeltomis rankomis, tėmydamas baimės krestenamą sceną ir to šypsiančio smurtininko aksomu vilniuojančius plaukus, atsiminiau man mieles mergelės plaukus — kasas; užmiręs baimę ir pavojų lengvai nusišyposjau ir buvau benuleidžias žemyn rankas, tik išsirdęs smurtininko įspėjimą to nepadariau.

— Matome, kad, jeigu kaip, tai žavinti mergaitės plaukai, vien atsiminimu net prie katastrofos galėjo priversti; plėšikui juk nepasiteisinai, kad šyposjau ir rankų laisvumą savo asmeninei laimei naudojasi! Jis tokiu atveju kulkos gali nepasigailėti!

— Brolio kalbos tone buvo tiek nusiskundimo, tiek ir laimės: kad ir rūstus momentas davė jam progą atsiminti jam tą, kas buvo visad malonu. Jis kas vakaras, grįžęs iš tarnybos, pasakodamas apie banke netiesiančius

tardymus dėl įvykusios vagystės, sakydavo: — Vienos keistenybės pasaulyje tėrai! Tik tokią nesamone įsivaizduokitel Banką apiplėšė profesionalai grobikai, o valstybės apsaugos organai banke tarnaujantį personalą įvairiai kamantinėja ir ne tik jų, bet ir artimųjų, biografijas užprotokuoja!

Jie sprindžia, kad taip sėkmingai įvykęs plėšimas turėjęs būti atliktas su tarnautojų žinia ir nurodymais. Bet jie užmiršta tą, kad baltkalnietiai vergos kentė, besiekdami banko kėdės, o jos pasiekę, be abejo, laikosi, nes čia jų karjera — ateitis. Todėl plėšimo rizika niekad nepakeis sunkiai įgytos, pelningos ateities.

— Vieną vakarą brolis iš tarnybos negrįžo. Tėveliui iš banko buvo pranešta, kad dėl banke buvusio plėšimo jis esąs tardomas kriminalinėj policijoj.

Irena giliai susimąstė ir jos vidurinio susijaudinimo didumą rodė jos veido skaukingas taurumas. Ji po pertraukos atsikvėpusi tarė:

— Namuose siel-var-tas!..

Tie jos žodžiai buvo tiek jausmingi, kad tartum gitaros visos stygos krūvon susiliejusios nuaidėjo auditorijoj, o jas palydėjo klausytojų gilūs atdūsiai. Irena, ašarotą veidą vogčia nu išsiuosiusi, tęsė: — Prieš brolių užvedė bylą, tardė ir nusprendė, kad pavojuje šyposiis ir rankas laisvinti — reikiu plėšikų nebijoti, kas esą įrodymu netiesioginio su jais dalyvavimo. To

tardymo pasėkos buvo ir tokios, kad rado jį esant priešvalstybinės partijos nariu. Esą, tas faktas aiškiausiai rodo, jog mano brolio nurodymais bankas buvo sėkmingai apiplėštas — tikslu išnispinti valstybės išdą ir nuversti valdžią.

Irena, konvulsingai gniaužydama rankose ridikulių ir skepeitate šlaptai brukdamas ašaras, brolio lemtį retais žodžiais išdėstė:

— Už priklausymą priešvalstybinei partijai ir jų spėjimu, netiesioginį dalyvavimą banko apiplėšime nutiesė visam amžiui ištremti į žiemius. O tikrenybėje, tai už vieną šypsnį! — Ji giliai kūkčiojama ir j kasas žiūrėdama pakartojė: — Tik už vieną šypsnį — štai, dėl tų!..

— Ir tokią skaudžią bausmę gavo vos girdimai paklausė jos pirmininke.

Ji palingavo galvą ir vėl akis vogčia šluostydamosi tęsė:

— Prieš išvežant brolių į žiemius, leido man su juo per geležinius krotus pasikalbėti. Aš verkiu, o jis žyposjosi. Ir tada nė šešėlio nusiminimo jame aš nemačiau. Galėjau aiš brolio bet matydama jį išstvermingai esant kalbėjau — žinau, tavo šyponas širdies kartijū nesumazins bet užtad mums atimtiesiems lengviau matyti tavo išstvermę!

(b. d.)

60.000 knygų bibliotekoms.

Švietimo ministerijos sandėliuose buvo sukrauta daug įvairaus turinio knygų. Dabar ministerių kabinetas nu tarė visas tas knygas nemokamai išdailinti įvairioms bibliotekoms. Iš viso bus išdailinta apie 60.000 knygų.

Spor o kursai provincijoje.

Sportas kas metai plečiasi ir kuriasi naujos sporto organizacijos įvairiose provincijos vietose, kurioms reikalinga nauji vadovai bei instruktoriai. Kūno Kultūros Rūmai tam reikalui yra numatę steigti visą eilę sporto kursų įvairiose provincijos vietose. Kursuose bus paruošiami iš gabesnių vietos sportininkų reikalingi sporto specialistai ir organizacijų vadovai. Pirmiausia tokie kursai numatoma įsteigti Šiauliuose, o vėliau ir kitose vietose.

Tikrins pardavėjų ir padavėjų sveikatą.

Atitinkamose įstaigose keliamas klausimas, kad būtų dažnai ir sistematingai tiriama maisto produktų krautuvių pardavėjų ir restoranų, kavinių bei valgyklų padavėjų sveikata. Mat, paskutiniu laiku pastebėta, kad ir toje srityje dirbančiųjų yra daugelis sergančiųjų įvairiomis ligomis.

Darbo rūmai steigia teatro studiją

Teko patirti, kad greitai laiku prie Darbo Rūmų teatro kolektyvo bus įsteigta teatro studija, kuriai vadovaus p. V. Bičiūnas.

Apie studijos darbų pradžią ir įstojimo sąlygas bus pranešta atskirai. Šiuo atveju tiek tegalima pasakyti, kad mokymasis studijoje darbininkams ir tarnautojams scenos mėgėjams bus nemokamas.

Latvijon išvažiavo 1508 darbininkai

Vyriausios darbo inspekcijos žinio mis iki kovo mėn. 31 d. iš Lietuvos

Latvijon išvažiavo 1508 darbininkai: 1016 vyrų ir 492 moterys. Viso tebe veikia 6 darbininkų registracijos punktai — Kaune, Alytuje, Kanišadorese, Ukmergėje, Utenoje ir Panevėžyje. Darbininkų registracija tęsiasi.

Aeroklubas smarkiai auga ir stiprėja.

Aeroklubo techniškas pajėgumas aviacijos srityje praeitais metais gerokai padidėjo. Klubas turi 6 lėktuvus, iš jų yra pirmas visose Pabaltėje autožyris ir prancūzų transatlantinio lakūno Costes lėktuvas, be to, greitai laiku bus atgabentas naujas lėktuvas. Tai bus 7 aeroklubo lėktuvas.

Klubas aviacijos reikalams turėjo išlaidų 72.718,02 lt. Ši suma buvo išleista lėktuvams bei sklandytuvams; lėktuvų eksploatacijai išleista 18.028,54 litai. Klubo metinis balansas suvestas 207.674,87 litai.

Klubas turi apie 200 narių, jų tarpe yra 6 klubo garbės nariai.

Sodisime Baltijos Vieniybės medį.

Išplatinti žmonėse Baltijos valstybių vienybės minčiai, šiemet bus sodinamas «Baltijos vienybės» medis. Šį sumanymą iškėlė Lietuvai pagražinti draugija. Medis bus sodinamas visoj Lietuvoj nuo balandžio 20 d. iki gegužės 2 d.

Lėktuvai įkrito į daržinę ir sudegė.

Kaune šiomis dienomis įvyko oro puolimų pratimai. Po jų buvo karo aviacijos taktiniai skraidimai. Treniruotės lėktuvu «Anbo VI» skridęs pilotas kpt. Mintautas ir žvalgas lt. Krasnickas ties Zagariškiais tūpdami užkliudė medžio viršūnę ir pataikė į Mankausko daržinę, esančią prie pat aerodromo. Joje buvęs šienas tuojau užsudegė, bet likūnai išliko sveiki, tik lt. Krasnickas truputį buvo pritrėkėtas. Nelaimė įvyko dėl to, kad nutūpant neteisingai rodė aukštį altime-

tras (aukščio matuotojas). Lėktuvas sudegė.

Sušelpė 11.461 nukentėjusių.

Iki kovo 25 d. Kaune nukentėjusiems nuo potvynio buvo suteikti šilti pietūs 11.461 asmeniui. Iš to skaičiaus 1.213 vaikų buvo aprūpinta ir pienu. Medicinos pagalba buvo suteikta 292 asmenims. Malkomis sušelpė 138 šeimos. Į darželius bei prieglaudus buvo pasiūsta 215 vaikų. Į ligonius buvo nugabenta 9 suaugę ir 13 vaikų.

Gilins Šventosios uostą.

Šiomis dienomis iš Klaipėdos uosto pasiuotė «Perkūno» vardo žemsemė į Šventosios uostą. Šventosios uostas po žiemos esti gerokai užnešamas smėliu ir žemėmis. Kad laivams būtų patogiau į uostą plaukti, smėliu užneštas vietas reikia kiek pagilinti.

Būtinai pasistengįsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Prača Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023.
Raštinės: Prača Villa Zelina.
Vietoje: Av. Zelina 33

Nepirkite kitur sklypų nepasiteirėję pas mus.

Lietuvių Tauta ir jos paskirtis

Jo Ekscelencija Ponas Valstybės Prezidentas A. Smetona kovo 24 d. valstybės teatre ideologiniu paskaitu pradžios proga pasakė tokią kalbą:

(tęsa)

VILNIAUS GINČAS IR JO PRIEŽASTYS.

Lietuvių tautiškioji sąmonė, kaip jau minėta, pradėjo įvysti gana vėliai, palyginus su kitomis pavergtomis tautomis, nes tik įdevynioliktojo šimtmečio pabaiga. Dvi pajėkos ją slopino: Rusijos valdžia ir sulenkėję mūsų bajorai ir dvaininkai. Tačiau jau 1905 m., per Rusijos revoliuciją, mūsų tautinio sąjūdžio srovės, vadovaujanios nedaugelio švietusių, Vilniuje pareikalavo Lietuvai autonomijos etnografinės ribose, su Vilniaus miestu. Vadinasi, pirmas viešas lietuvių politikos žygis. Lietuvos taryba, skelbdama Lietuvą nepriklausoma valstybe, po jo sąmoningai baigia kelią jau pramintu taku. Kas gi apibrėžė tas etnografines ribas? Kaip 1905 m., taip ir 1919 m. negalima buvo klausiti gyventojų, kokios jie nori autonominės ar nepriklausomos Lietuvos. Tai buvo juk revoliucinis žingsnis. Seimas ir Taryba tikėjosi

paskesnio pritarimo, kada galės pasi reikšti, o dabar vadovavosi viršiniams tautiškumo daviniais, neabejotinai tvirtinančiais lietuvišką gyventojų kilmę. Lenkai, arba geriau pasakius, sulenkėję Lietuvos luomai, bajorai ir kunigai prieš karą nepalankiai stebėjo lietuvių atgimimą, nepasitikėdami sutiko ir Lietuvos paskelbimą nepriklausomą valstybę. Jie tebesilpnė istorijos palaikote Liubliuno unijos akto ir dėl to Lietuvos laisvę laikė nepateisinamu separatizmu priešingu vieningos Lenkijos idėjai. Šit kodėl nerandame nekur bendro lietuvių su lenkais laisvės fronto kovoje su Rusija, nors kelių šimtų metų istorija, rodos turėjo derinti abiejų kraštų santykius. Išėjo priešingai. Kodėl? Todėl, kad Lenkija, gerai jausdama istoriškai, blogai tačiau vertino dabartį. Per Lietuvą labai daug sau laimėjusi, per ją toli išplėtusi savo sienas, ji norėjo pasiimti iš Lietuvos ir tai, kas jai buvo likę: jos pilietinio vieneto sąmonę. Taigi, Sovietų Rusijai pripažinus Maskvos sutartimi Lietuvai etnografines ribas su sostine Vilniū,

Lenkija smurtu jonsibrovė, nors prieš tai Suvalkuose pasirašė sutartį Tautų Sąjungos atstovų akivaizdoje, pasižadėjusi laikytis sutartyje nurodytos demarkacinės linijos, kol bus galutinai išspręstas Vilniaus krašto ginčas. Kad neteisingai Lenkija pasielgė tuomet su Lietuva, tai patvirtino paskum ir augščiausias Tautų teismas, Hago Tribu nolas, davęs suprasti, kad Ambasadorių konferencija, 1923 m. priskyrsi Lenkijai Vilniaus kraštą apsilenkė su savo kompetencija. Lietuva juk nesutiko su tuo priskyrimu ir todėl aktas neturi jai privalomos teisinės reikšmės. Tiesa, Lenkija šaukiasi savo taikos sutarties su Sovietų Rusija, Rygoj 1921 metais sudarytos, iš kurios, esą eina, kad Vilniaus kraštas jiems tenkas. Bet iš sutarties teksto taip netina, nes jis tepasako, kad vietoje Sovietų turėsiniai Lenkija nustatyti su Lietuva sienas. Sovietai paskum viešai pasisakė prieš Lenkijos interpretaciją.

Be jau minėtų teisinių įrodymų, kaip Maskvos sutartis, Suvalkų sutartis ir H azos teismo sprendimas, lietuviui turi Vilniaus bylai ginti pakankamai stiprių istorinių, etnografinių ir ekonominių argumentų. Juk ir patiemus lenkams seniau neatdavė galvon ginčioti, kad Vilniaus kraštas — Lietuva. Ką jau bekalbėti apie Rusiją. Kai Lenkijos dalis ir didžioji Lietuvos Kunigaikštija jai atateko, tai viena Kunigaikštijos dalis buvo pavadinta lietuviškoms gubernijomis (Vilniaus, Kau-

no ir Gardino), kita dalis — Bielorusija (Minsko, Moglevo ir Vitebsko gub.) ir pagaliau Kijevo žemės buvo pavadintos Malorosija. Tai gal Rusijos politika «rasplastat Lietuvą» padarė tokių skirtnuotų? Taip. Bet tai rodo, kad ir ji tebejutė, kas yra vadinamoji Lietuania Propria — Tikroji Lietuva. Joje, tiesa, arti pusės gyventojų nebekalbėjo tuomet lietuviškai, tačiau jų neabejotinai lietuviška kilmė buvo žinoma ir rusams. Be to, istorija tvirtina, kad Gardino sritis, juotvingių gimtoji žemė, siekusi dargi už Bieloostoką. Juk ir dabar vietiniai žmonės tebeatmena, kad ten buvusi kadaisė Litva ir kad jie Lietuvos pilkuonys, tik kalbą poprosto. Lietuvos reikalavamos etnografinės ribos daug siauresnės už istorikų vadinamos Lietuvos Proprios ribas. Laikas šio lietuvių nenuaigai, kai juos spaudė rusų ir lenkų svoris, kaip esu minėjęs, iš dviejų šonų. Taigi, apsisprendami lietuviai sustojo ten kur lietuviškumo pėdsakai tebuvo žymūs. Devynioliktojo šimtmečio viduryje etno grafinės žinios, rusų ir lenkų duodamos, tvirtina, kad Vilniaus gubernijoje, būtent, tame plote, kurį Lietuva šian dien sau reikalauja, didžioji dauguma gyventojų lietuvių, o lenkų, palyginti tik keliolika procentų. Kadangi po 1863 m. sukilimo dvarai ir bažnyčia visomis pajėgomis įniko lenkinti liaudį, tai, žinoma, lietuviškai kalbančių skaičius vis mažėjo.

(b. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

S. PAULO LIET. KLUBO KONCETAS — BALIUS.

Praeitą šeštadienį S. Paulo Liet. Klubas surengė didelį koncertą — balių skandinavų d-jos salėje, rus Nestor Pestana, 21. Koncerto programoje dalyvavo keli dainininkai italai, mūsų dainininkas T. Mazeika ir smuikinin- kas Vl. Ogževalis.

Programą pradėjo T. Mazeika (bass) kuris padainavo dvi lietuviškas dainas. Toliau dainavo italai dainininkai: Domingos Maeri, (tenoras), D'Anria (tenoras), ir F. Gracis (sopranas). Pianistė prof. Georgina Perra puskambino du dalyku pianu. Smuikinininkas V. Ogževalis atliko du klasinius dalykus savo smuiku. Dainininkams akompanavo prof. Perfetti ir prof. G. Perra, smuik. V. Ogževalis — J. Stankūnas.

Koncerto programa buvo graži ir įvairi. Visi dainininkai padainavo labai gerai, ypačiai tenoras D. Maeri. Puikiai atliko programą smuikinininkas V. Ogževalis ir pianistė G. Perra.

Į šį koncertą, be lietuvių, buvo atsilankę ir keliolika svečių, net gana aukštų svečių, kaip konsuli ir kitų. Koncertas praėjo labai gražiai ir jaukiai. Programai pasibaigus buvo šokiai iki 4 val. ryto. Gražiai grojo lietuvių džaz-bandas sudarytas iš geresniųjų S. Paulo lietuvių muzikantų.

Patenkintas svečias.

MINĖJO PATRONO DIENĄ.

Balandžio mėn. 23 d. viso pasaulio skautai švenčia savo Patrono šv. Jurgio šventę. Ta proga D-ro Jo o Basanavičius skautų draugovė padarė bendrą suoką, kurioje skautų vadas E. Pazėra pasakojo apie šv. Jurgio gyvenimą ir darbus Nurodė šv. Jurgio draugą, pasiskojimą, gerus darbus, kovą su pasaulio blogybėmis ir ragino skautus šv. Jurgio pavyzdžiu pasekti. Paskiau skautai, išstarnavę organizacijoj vienerius metus, buvo apdovanoti žvaigždute. Po to buvo sudainuota kelios dainų ir pašalsta su svečiais.

Bendrai, skautai turi gerą ūpą, ir rengiasi egzaminams ir įžodžiai. Daugelis jau turi uniformas.

E.

NENORI ANTRO KUNIGO.

Jau antri metai, kai São Paulo lietuviai katalikai laukia atvažiuojant antro kunigo iš Lietuvos. Į Lietuvą nekarta buvo siunčiami prašymai ir daromi žygiai, kad atvažiuotų antras kunigas. Tačiau viskas nuėjo niekais, be pasekmių, nes, kaip dabar pasisekė, kun. Sugintas darė ir daro žygių, kad tik neatvažiuotų antras kunigas iš Lietuvos. Kodėl kun. Sugintas taip bijo antrojo kunigo neatiti.

Šiomis dienomis sūnijoje, kad S. Paulo lietuviai katalikai, nesulaukdam antrojo kunigo, nutarė patys sau iniciatyva parašyti prašymą J. E. Lietuvos Arkivyskupui Metropolytui, prašant atsiusti į S. Paulo dar viena kunigą. Prašymas buvęs pasiūlytas 300 lietuvių katalikų ir išsiustas į Lietuvą. Sūnijoje apie tai kun. Sugintas, visai išėjo iš ligšvaros ir pereitį sekmdienį per pamoką šv. Antano bažnyčioje biauriausiais žodžiais išpludo visus, kas tik ant tuomet prašymo pasirašė. Grašino neduovanoti ir atkeršyti visiems «priešams», kurie išdriso prašyti antro kunigo.

Vis tik keista. Pats kun. Sugintas lietuvių tikybiniais reikalais visai

nesirūpina ir juos galutinai apleido, besirūpindams savo asmeniškais reikalais ir kartais nešvariais bizniais, o antro kunigo nenori. Toliau kun. Sugintas vėl šaukia per pamoką, kad iš ko čia antras kunigas gyvenstas, nes jam pats nesis iš ko pragyventi. Tai grynas melas. Ne taip senai kun. Sugintas pats gyrėsi, kad jis iš Mišų,

Apie šį Lietuvos kuro lakūną, amžinai suglaudusių savo sparnus dėl tėvynės laisvės, kapui, o viršų gyvieji mokosi ir renkaei ginti savo kraštą, jeigu prie žai drįstų jį pulti.

krykštų ir visokių kitų pajamų, be gaunamos iš konsulato pašalpos turis per mėnesį virš pusantro tūkstančio milreisu. Jei kunigas pats nekarta pasigyrė, kad turis virš pusantro tūkstančio pajamų, tai visai keistas dalykas. Kad turi tu pajamų žymiai daugiau už Mišias, krykštus, šilubus ir kitas patarnavimus kun. Sugintas ima du tris kart daugiau, negu vietos kunigai brazilai. Aišku, kad atvykus antram kunigui, kun. Suginto pajamų žaltinis sumažės, nes susikompromitavusio kun. Suginto patarnavimus mažai kas besinaudos. Gal dėl to kun. Sugintas ir deda visas pastangas, kad tik antras kunigas į S. Paulo neatvyktų. «Sveisoje» skelbiamos žinios apie antro kunigo atvažiuimą, yra tik akių dūmimas, kad tik patys žmonės nereikalautų antro kunigo.

Katalikas.

KAIP KUNIGAS RENGIA VAIKUS PRIE IŠPAŽINTIES.

Praeitą sekmadienį kun. Sugintas vienoje krikėtynoje gerai ištraukęs aučiū pavakarę nuėjo į bažnyčią neva rengti vaikų prie išpažinties. Na ir rengė taip, kad bažnyčios sienos drėbėjo beplūstant vieną vilabelietę užtai kam ji reikalaujanti antro kunigo iš

Lietuvos. Netik, kad biauriausiais žodžiais išdėjo, bet pasidė net sumuisti, ištraukti liežuvi ir t. t. Minėtos vilabelietės išgąsdinti vaikai parbėgo namo verkdami ir drebėdami iš baimės.

Nukentėjusioji štai kaip «nusikalto»: Prieš pora dienų atvažiuo iš São Paulo du lietuviai visai su pašalinu reikalu, atvikę, pasakė jog renką paršaus antram kunigui, nes šis vienas neapsidėrė ir prašė parodyti kur gyvena čia daugiau lietuvių. Ta moteris

sėdį, kur buvo pasiskirstyta valdybos pareigomis. Išrinkti valdybon nariai slapta balsavimu pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Feliksas Čemarka — pirmininkas, Antanas Duktus — sekretorius, Juozas Šimbelis — iždininkas, Konstantas Uckus — reikalų vedėjas, Stasys Vinkauskas — vice-pirmininkas, Valerijus Godliauskas — sekretorio pavaduotojas, Stasys Ambrozėjus — iždininko pavaduotojas.

Po pasiskirstymo pareigų, valdyba turėjo jau kelis posėdžius ir nutarė daug svarbių reikalų žemės ūkio kolonizacijos klausimu.

«Grūdo» revizijos komisijon įeina šie asmenys: Jonas Mczūras, J. Juodgūdis ir J. Bendžius. Kandidatais liko: M. Radionovas, J. Kaupas. Valdyba išrinkta 3 metams. revizijos komisija — vienienus metams.

«G. I. S.

IR KONSULAS ĮSIRASĖ «GRŪDO» BENDROVĖN.

Lietuvos Konsulas S. Paulo, P. Gaudys, buvo išrinktas «Grūdo» bendrovės organizavimo komisijos pirmininku ir daug prisidėjo prie suorganizavimo bendrovės. Kuomet bendrovė «Grūdas» tapo suorganizuota, Konsulas P. Gaudys įsirašė bendrovėn nariu ir pasirašė į bendrovės steigėjų lapą.

«G. I. S.

SPORTAS

ĮDOMIOS FUTBOLŲ RUNGTYNŲS.

Močia. Š. m. balandžio mėn. 26 d. Sporto Sąjūs «Lithuanijos» Moko skyriaus futbolo komandos turėjo savo aikštėje gana rimtas rungtynes su brazilų klubu «Paraizo E. C.» kurias laimėjo I komandos 4 : 1 ir II 2 : 1.

Šios rungtynės buvo labai charakteringos tuom, kad brazilų klubo komandas sudarė daugumoje lietuviai, geresnieji V. Belos ir V. Zelinis loikali, pasiryžusieji lithuaniečius suplikti. Tačiau nepavyko.

Lithuaniečiai šio kartu pasirodė ant tiek tvirti, kad ir su rimtesniu priešu drąsiai gali rungtis.

Gero pasisekimo lithuaniečiams.

Torsidoras.

STALO TENISO (PING PONGO) TURNYRAS.

Močia. Šio rajono «Lithuanijos» skyriaus ping pongo turnyras vyksta labai gyvai, įsirašę į turnyrą žaidėjai neapleidžia nei vieno rungtynių ir su didžiausiu pasiryžimu rungtis dėl pirmenybių.

Pirmieji rungtynės jau užsibaigė, pirmasias vietas užėmė I Kostas Urbanavičius, II Julius Blimkė ir III Juozas Hasteris.

Dabar rungtiniamis del antrųjų ir trečiųjų komandų pirmųjų vietų.

Virš minėti, pirmos komandos žaidėjai gegužės pradžioje rungtis su geriausiais Bom Retiro skyriaus ping pongo žaidėjais J. Vasiliausku, St. Urbiečiu ir Pr. Varkala.

Koresp.

KAS SUDARO «GRŪDO» VALDYBĄ IR REVIZIJOS KOMISIJĄ?

Š. m. balandžio mėn. 19 diena «Grūdo» valdyba turėjo savo pirmą po

TIK «LIETUVIŲ» SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI.

Ka duos Amerikos darbininkams Rusvelto vietininkas?

Kandidatai į Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentus, kaip matyti iš jų paskelbtų programų, visi kreipia nepaprastai didelį dėmesį į socialines politikos problemas. Tas, žinoma, yra labai svarbu, nes svarbiausias šios problemos punktas — nedarbo klausimas iki šiol Amerikoje nepavyko išspręsti. Nedarbas «auko šalyje» vis didėja — sausio mėnesį buvo 13 milijonų bedarbių — ir rodo tendencijos artintis prie savo viršūnės, 1932—33 metų. Be to, «auko šalis» vis dar tebeskandi socialinėje audroje. Darbininkai yra priversti streikų būdu ginti savo teises ir protestuoti prieš atlyginimo mažinimą. Rusvelto išieituose įstatymuose visos šios problemos buvo išspręstos darbininkams prielankiu būdu; taip pat kovoje su nedarbu Ruzveltas turėjo didelį pasisekimą, bet — aukščiausieji teismo rūmai Rusvelto įstatymus savo griežtu veto: «prieštarauja įstatymams».

Tai gi įdomu atkreipti akis ne tik į tolimesnę Ruzvelto programą, bet ir į jo konkurentų, kurie savomis programomis nori palenkti Amerikos piliečių simpatijas.

RUZVELTO PROGRAMOS

pamatinis punktas yra — priešinamasis pasenėjusiems federaliniams įstatymams, kurie teikia neribotą galią seimams. Toliau Ruzveltas žada: kova su infliacija, bet, iš antros pusės, ruošiasi tolesnei dolerio devalvacijai (nuvertinimui); ketina išmokėti 1937 m. iš federalines valdžios fondų 2 milijardus dolerių bedarbiams šiepti; duoti paskolas, kuriomis pasinaudodami bedarbiai sudarytų sau verslo šaltinius; išmokėti paramas fermeriams (ūkaininkams); pasinaudoti kasmet po 500 milijonų dolerių viešiesiems darbams, naujų plotų apželdinimui miškais ir ivairiems statybos darbams (Floridos uosto praplėti-

mai ir pan.) atlikti; išieisti valstybės paskolas kovai su nedarbu; išieisti įstatymą dėl įsienėjusių rentų; sustiprinti valdžios kontrolę privačiose pramonės — prekybos įmonėse; sustiprinti laivyną ir kariuomenę; įvesti griežtą valdžios kontrolę federaliniuose kredito bankuose ir, šalia visa to, vesti atsargią užsienių politiką.

Rimčiausias Ruzvelto konkurentu yra respublikonas, garsus senatorius Borah, kuris kandiduoja į Baltuosius rūmus su štokia programa: budarbių rūpinimą pasiūlįsianti savo žinion federalinė valdžia; biudžetas bus subalansuotas nubraukimu įvairių sąmų iš išlaidų pozicijų; žemės ūkis bus remiamas monopolinės politikos būdu; vteros rinka bus apsaucota varžant importą iš užsienių; griežtas federalinės valdžios teisių ir galios saugojimas ir palaiky-

mas tarp esamų valstybės ribų; kuo toliausiai būti nuo visų konfliktų tarp Europos valstybių.

FRANK KNOX

reikalauja: valstybės paskolų kovai su nedarbu; biudžeto išlyginimo; rėmimo Aukšč. teismo rūmų, paliekant jam absolūtans U. S. A. valdovo teises; įstatymo prieš trustus išieidimo; valstybės aparato išlaidų sumažinimo ir griežtai priešinasi valdžios bet kokiam kišimuisi į privačius verslus.

GUBERNATORIUS LONDON

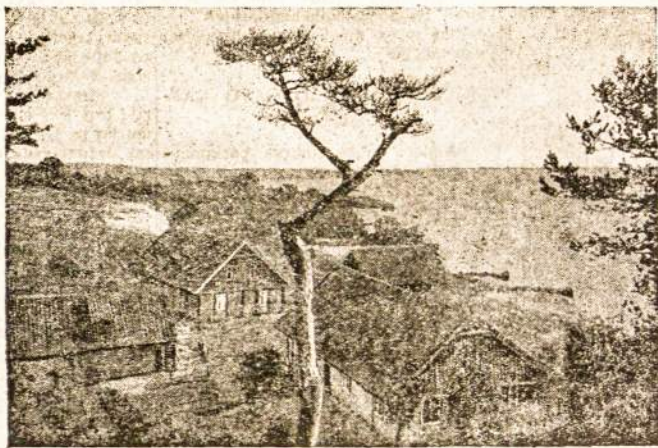
vardinamas «Kansaso Colidge» (Kulidž) eina su štokia programa: atnaujinti pasitikėjimą kreditais ir doleriu; aprūpinti darbų bedarbius; atpiginti socialinės globos įstaigų administraciją; kovoti su Ruzvelto agrarine politika ir su jo bandytą praversti įstatymų idėjomis, nes valstybės milijoninis prasiškolintumas yra labai pavojingas; atnaujinti žemės derlingumą ir našumą; išieisti įstatymą, liečiantį nukenciančius

nuo potvynių; palaikyti tvirtas žemės ūkio produktų kainas; gerbti ir saugoti visus senus įstatymus.

GUBERNATORIUS TALMADGE

programoje, žinoma, yra įrašytas federalinių valstybių teisių saugojimo ir gynimo punktas, kova prieš «komunistinę» Ruzvelto programą; pagalbos teikimas darbininkams ir fermeriams; biudžeto pusiausvyros atnaujimas; padaryti galą dirbtiniam žemės ūkio gamybos apribojimo palaikymui; mokesčių sumažinimas; numašimas visų federalinės valdžios obligacijų kurso (vertybės popierių kainos) vienu dešimtada liu; pabaigimas valdžios konkurencijos su privačiąja pramone; rėmimas aukšč. teismo rūmų prieš Ruzvelto «Naująjį kodeksą».

* Aukšč. Teismo rūmai yra tam tikra įstaiga, kuri tvirtina arba atmeta visus senato, parlamento, arba prezidento išieistus nutarimus ir įstatymus, privalomus visiems gyventojams? A. Teismo rūmai susideda iš 9 teisėjų, kurie yra neliečiami ir amžini.

ŽVEJU NAMAI PRIE MARIU.

PASTABOS

iš redakcijos krepšio.

«Matematiškas išskaičiavimas».

Kun. Suginto «gazieta» «Tamsa» kurlia, kaip jis pats rašo, šlykštu ir į rankas palieči, paskutiniam numerį paskelbė «matematišką išskaičiavimą», kiek kainuoja vienas «Lietuvio» numeris. Bizūno buhalteris padarė «matematišką išskaičiavimą» su «Tamos» šlamštapėliu ir štai koks gavosi rezultatas: «Tamos» spauzdinama tik 150 egzempliorių, reikią per mėnesį 150x4—600. Kun. Sugintas savo «gazietai» sukia visą, 500 litų, arba 1500 mlreisų paalpa ir dar apie 600 mlreisų prideda iš Bendruomenės kasos. Tai gi iš viso 2100 mlreisų į mėnesį. Reikią kiekvienam «Tamos» numeriui pridedama po 3\$50.

Bizūnas.

Doleriai ir litai.

«Klebono», atsiprašant, laikraštikas «Tamos» kiekvienam numerį klie-da apie litus, o Uckaus su savo gizeilu savoį «gazietai» nuolat verkėlena apie dolerius. Vienas rašo, kad «Lietuvio» gausaų tūkstančių litų, o kitas — šimtus dolerių. O Bizūnas iš patikimų šaltinių sužinojęs, kad «Tamsa» gauna šimtus svarų sterlingų, o Uckaus gazietai kas mėnesį gauna po kelis šimtus červoncu (tur but iš Maskvos). Jei «Lietuvis» gauna litus, tai ko

dėl negali imti litais ir minėtos «gazieta», ypač, kai dabar geras kursas. Kam dar imti červoncais ir svarais. Bet patarič sako, kad durną ir bažnyčioj muša.

Nors kartą prisipažino.

Visas S. Paulo žino, kad ant ruda da Mooca yra išučius ir jo gizelis, kurie jau keli metai, kai verčiasi nešvariu darbu ir visokiomis suktybėmis, žmonių apgaudinėjimu, melu ir šmeižtais. Iš to «biznio» jie abuda, kaip rašo savo «gazietaje», neblogai pragyvena. Tačiau prie savo nešvaraus amato jie niekad nedrįsavo viešai prisipažinti ir visada škelbėsi dideliais veikiėjais, ir «proletarų» bei «darbininkų» užtėrėjais. Tačiau paskutiniam savo šlamštapio numerį viešai prisipažino, kad jei nieko nenuveikė, tik žmones apgaudinėjo, melavo, šmeižė. Šiaučius ir jo gizelis viešai prisipažįsta, kad jie buvo ir yra «melgiai, išnaudotojai, lie tuvių visumenės prakaito ir kraujo siurbelės». Esą galima meluoti, galima mulkinti visumenę syki, du sykių daug sykius bet ne visada. Reikią, šiaučius ir gizelius viešai «išsipažiodė», mano mesti mulkinti svietai ir meluoti bei šmeižti. Duok Dieve, kad taip įvyktų kad nors kartą ir šiaučiai su gizeliais susiprastų. Mes jau senai to laukiame ir vis sulaukti negalime.

Bizūnas.

Milžiniškas tiltas per jūra

NUMATOMA STATYTI TARP ŠVEDIJOS IR DANIJOS 15 KILOMETRU ILGIO TILTAS. TILTAS KAŠTUOS 132 MILIJONUS KRONU (APIE 200.000.000 LITU.) JO STATYMAS UŽTRUKS 8 METUS.

Šitas tiltas turės nepaprastai didelės reikmės tiek Švedijos ir Norvegijos susisiekimui su sąsazinim tiek Danijos susisiekimui su Skandinavijos kraštais. Jo pastatymas kaštuos 132.000.000 kronų, kurių 55.000.000 teks sumokėti Švedijai. Projektas yra galutinai išdirbtas ir gali būti tuojau pradėtas vykdyti.

Mintis sujungti Daniją su Švedija tiltu nėra nauja. Anksčiau daryta tyrinėjimai, ar būtų galima pastatyti tiltą siauriausioje vietoje tarp Helsingborgo ir Helsingöro, bet jūra toje vietoje pasirodė per gili ir jos dugnas nepakanamai stiprus. Dabartinė vieta siekia 15 kilometrų pločio, už tai čia nėra taip gili, o kas svarbiausia, jūros dugnas sudaro kalkakmenio uola. Tiltas eis iš Malmö priemiesio, pasuks salos Saldholmen pusėn ir ten padarys pasukymą Kopenhagos priemiesio Amager kryptimi. Anksčiau buvo norima didելje daugumoje statyti tiltą pylimo pobūdžio, bet dabar nuo tos minties atsisakyta. Pyliniai bus padaryti tik Švedijos pakrantėje ir Danijos pakraščiu. Trijose vietose bus tiltas pakeltas tiek aukštai, kad didžiuliai jūros laivai galėtų praeiti. Didžiausio praejimo tarpas sieks 300 metr. pločio. Siauriausias per Saldholmen tekė — 90 metrų. Iš Danijos pusės tilto konstrukcija bus gelžbetoninė su 67 ligi 75 metrų ilgio skliautais. Švedijos pusėje

tiltas bus geležinės konstrukcijos, nes čia kaip tik tekėje vyksta didžiausias jūros susisiekimas ir todėl tiltas turės būti čia lengvesnės konstrukcijos ir aukščiausiai iškilti.

Per tiltą eis vienos poros bėgių geležinkelis, trys automobilių keliai ir vienas kelias dviratiniams. Tiltas geležinė dalis turės 9 kilometrų ilgį, gelžbetoninė pusantro kilometro ir pyliniai daugiau 4 kilometrų. Tiltas statybai reikės šešerių — aštuonerių metų. Šiam projektui yra labai didelis pritarimas iš Švedijos pusės, nes ši nauja milžiniška statyba duos darbo daugumai bedarbių.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuvio — išieivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitrašty «LIETUVIS».

Mažiausios pasaulio valstybės.

Jvairiose pasaulio dalyse yra gana daug mažų valstybių, kurios savo plotu gyventojų skaičiumi net kelis kartus mažesnės už Lietuvą. Tokių valstybių yra Afrikoje ir Azijoje. Bet jos nėra visiškai savarankiškos. Nors jas valdo vietiniai karalukai, bet iš tiesų jos priklauso nuo didžiųjų Europos valstybių malonės ir yra tik jų kolonijos. Bet pačios mažiausios valstybės yra Europoje. Viena iš jų yra San Marino valstybė, kurios plotas užima tik kokią vidutiniškas mūsų krašto valdinius. Gyventojų ji turi apie 700 ir faktinai priklauso Italijai. Antra valstybė nyktukas yra Lichtenšteinas, įsijausaudis tarp Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos. Ji savo didumą prilygsta Sėnų apskrčiai ir yra Austrijos globoje. Truputį didesnę yra Liuksemburgo valstybė, tarp Vokietijos ir Prancūzijos. Ji turi apie 100 000 gyventojų ir yra Prancūzijos globoje. Ji turi galingiausias visoj Europoj radio stotį, išskyrus Maskvos radio stotį.

VALSTYBĖS GYVENANTI IŠ KORTŲ.

Labai įdomi yra Monako valstybėlė prie Viduržemio jūros. Jos plotas užima tik keliolika hektarų žemės, o gyventojų skaičius siekia 4.000 žmonių. Ligi šiol ji buvo visiškai nepriklausoma. vadoma Monako kunigaikštis, kurio kariuomenę sudarė 80 vyrų. Bet šis nyktukas gyvena gana turtingai, nes jos sostinėje, Monte Karlo mieste, yra garsiausias pasaulyje lošimų klubas. Čia yra didžiulis puošnus rūmas, vadinamas kazino, kuriame lošama iš pinigų įvairiais būdais. Monte Karlo miestas beveik ir užima visa Monako valstybės žemės plotą. Į šį miestą suvažiuoja turistai iš viso pasaulio. Siplaukia milijonieriai, nuotykių ieškotojai, turtingi dykaduoniai, sukčiai ir visokie aferistai. Daugelis čia per kelias valandas prašė milijonus ir visus savo turtus. Bet dar nežinoma tokio nuotykiu, kad kas nors čia būtų suradęs laimę. Tikrai Monako valstybė turi iš to naudos, nes nuo kiekvieno lošimo jos gauda imamas tam tikras nuostintis. Bet pastaruoju laiku ir čia pasireiškė krizis. Mažiau atvažiuoja svečių, mažiau turistų, švaistantių tūkstančius dolerių. O pukiūs viešbučiai ir kiti rūmai reikia išlaikyti. Todėl Monako kunigaikštis pradėjo bankrotuoti ir prašė Prancūzijos, kad ji palmtu jo valstybę į savo globa. Todėl nuo 1935 metų Monako valstybėlė yra Prancūzijos globoje.

RESPUBLIKA IŠ VIENO KAIMO.

Šiuo metu iš visų mažų valstybių yra įdomiausia Andoros respublika. Andora yra Pirėnų kalnuose, tarp Prancūzijos ir Ispanijos. Jos plotas — 452 ketvirtainių kilometrų, gyventojų apie 6.000. Ji yra nepriklausoma jau 600 metų. Bet vis tik Prancūzija ją globoja. Andoros sostinė Andorala Vieja turi 700 gyventojų. Andoros gyventojai verčiasi daugiausia pieno ūkiu ir tabako auginimu. Tabaką jie užaugina labai gerai ir slaptai išvežiuoja į Prancūziją. Šitas verslas jiems duoda nemažą pajamą. Andoroje nėra geležinkelio, net teatro, nei kariuomenės, nei didelių kelių. Bet andoriečiai labai myli savo kraštą ir jo nepriklausomybę. Nors jie ir neturtingai gyvena, bet nenori pasiduoti moderniško pasauliui, udrėdams.

SKELIAMA KARA DĖL VIEŠKELIO PRAVEDIMO.

Andoriečiai kratosi naujoviškoms kultūros ne dėl to, kad būtų labai tam sūs, bet dėl to, kad bijosi nustoti savo

nepriklausomybės. Todėl kai prieš karą Prancūzija pareikalavo, kad per Andoros valstybę būtų pravaistas geras vieškelis į Ispaniją, andoriečiai su tuo nesutiko. Kai Andoros prezidentas leido prancūzų inžinieriams pradėti vieškelio tiesimą, jo pavadinimą suklijo ir paskeibė karą. Bet kaip pasienyje pasirodė kuopa prancūzų kareivių su kulkosvaizdžiais, jie turėjo nusileisti, ir kelias buvo pravaistas. Dar didesnis subruzdinimas buvo po karo, kai viena biznierių kompanija norėjo atidaryti Andoroje lošimų klubą. Biznieriui siūdė Andorai puse milijono frankų kasmet, kad tik leistų atidaryti klubą. Juk tai mižiūniški pinigai tokiai valstybei, ir prezidentas jau buvo sutikęs. Bet andoriečiai suklijo visi kaip vienas. Su savo senoviškais šautuvais susirinko prie prezidento namų ir pareiškė: „Mes nenorim svetimų ir negarbingai pelnytų pinigų. Mums užtenka savo duonos Šalin užsienių biznierių! Prezidentas turėjo nusileisti ir biznieriui nieko nelaimėjo.“

PREZIDENTAS GANO SAVO KARES.

Andorą valdo rinktas parlamentas (seimas). Seimui pirmininkauja prezidentas, kuris yra toks pat ūkininkas, kaip ir jo pavaldiniai. Jis pata arija, sėja, plaua derlių ir gano savo karves. Jo švogeriais laiko kovingus, į kurių valstiečiai susirenka praleisti laisvą laiką. Seimas susirenka praleisti laisvą laiką. Seimas susirenka 2—4 kartus per metus ir apsvarsto visus res publikos reikalus. Vasarą į Andorą atvažiuoja nemaža svetimiškių, pasižiūrėti, kaip gyvena ta mažytė respublika. Bet žiemą, kada atšąkas užverčia kalnų tarpkelius, Andora tampa atskirta nuo viso pasaulio. Net tabako šmugelis ir tas svetoja žiemos metu.

ŠALIS BE JOKIŲ ĮSTATYMU.

Andoros valstybė neturi jokių įstatymų. Viska tvarko pagal senovės papročius, kurių visi griežtai prisilaiko. Jei reikia ką nubausti, seimas arba prezidentas baudžia pagal senus papročius. Čia nėra ir kalėjimų. Yra vienas arešto namas greta prezidento namų, bet ir tas visada tuščias. Nes gyventojai giliai religingi, dorovingi ir nelukę nusikalsti. Kariuomenės Andoroje taip pat nėra. Bet kiekvienas pilietis turi šautuvą, ir prireikus turi eiti ginti savo krašto. Ir jei tik kyla kokie nesupratimai su kaimynais į sostinę toliau susirenka visi šalies gyventojai, pasiryžę ginti savo nepriklausomybę. Policijos Andoroje nėra. Iš viso čia yra tik 7 valdininkai, kurie gauna algas: tai prezidentas, jo raštinkas, pasiuntinys, gydytojas ir trys laikanešiai. Visi gyventojai yra katalikai.

Streikininkų trustas.

Ryšium su neseniai įvykusiu Naujorke keituvninkų streiku Amerikos spauda pateikia įdomias smulkmenas apie streiklausių trustą, kuris, įvairių instruktorių ir kitų padedamas, už tam tikrą iš anksto sutartą honorarą likviduoja streikus per kelias dienas. Streiko pailėsta įmonė gali pasirinkti arba sutikti su streikuojančių reikalavimais, arba laukti momento kai pats streikuojantis, patyręs streiko

nepasisekimus, sugrįžį darbą, arba pagaliau kreiptis į streiklausių trustą. Pirmas ir antras išėjimas iš padėties labai brangiai atsieina. Streikuojantieji Amerikoje dažnai stato nepaprastai sunkius reikalavimus. Ten, paprastai, derybų vedimai įmonėms duoda milžiniškų nuostolių. Streikas užtrunka ligi kelių ir daugiau savaitių. Dėl to įmonės, norinčios streiką ir ginčus su savo darbininkais veikiai likviduoti, tuo metu, kai fabrikas dirba, prašo streiklausių trusto pagalbą.

Pačiame Naujorke yra 157 koncesiniai detektyvų biurai, iš kurių 57 yra streiklausių trustai. Jie be demonstratyvinių pertrankų likvidavimo šniap niekuo neužsiima.

Vienas sakyty biurų Naujorke nuo 1911 metų ligi šiam laikui laikui likvidavo 300 streikų. Streiklausių specialistai apskaičiuoja, kad jų kiekvienas ligi šiam laikui uždirbo apie 10 mil. dolerių.

Biuras paskirstytas į tris skyrius. Pirmas skyrius gauna visų savo šnių — agentų, dirbančių didesnėse pramonėse įmonėse bei fabrikuose, informaciją. Antro skyriaus tikslas streiko metu kelti paniką, ir trečias, paprastai, sudarytas iš gangsterių ir požeminio pasaulio atstovų, prižiūri antrojo skyriaus veikimą įmonėje streiko metu.

Streikuojančių biuras į savo istoriją turi įrašęs didelį kruvinų susirėmimų lapą. Gyvuodamas iš streikų, biuras dažnai veda dvidegį politiką, kad sukėlęs streiką galėtų vėl tai pačiai įmonei už didelius pinigus patarnauti. Streiklausių trustas Amerikoje, tai naujas prajovas, suteikias jos nariams lengvai įgyti turtu.

* * *

Parduodami namai ant išmokėto sklypo prie pat D. L. K. Vytauto mokyklos Vilioj Belloj.

Kreiptis į V. Kuką arba į mintką mokyklą.

Liet. S-gai Brazilijoj reikalingi namai.

Lietuvių S-ga Brazilijoj nori rasti ir išsinuomoti namus Bom Retiro rajone kuriose tilptų Vysk. M. Valančiaus mokyklą ir kitos reikalingos įstaigas. Lietuvni gyvenantieji Bom Retiro rajone sužinoję apie išnuomojamus kokius nors namus, prašom pranešti S-gos reikalų vedėjui, rua Bandeirantes, 92.

ŽEMĖS SKLYPAI IR MEDŽIAGA NAMU STATYBAI IŠSIMOKĖJIMUI.

Villa Principe de Galles

kuri randasi prie stoties Santo André S. P. R. Geriausias pasirinkimas žemės sklypų bei medžiagos namų statybai ilgalaikiam išsimokėjimui bei nuosimčių. Pirkėjas gali statybai medžiagą pirkti kartu su žeme arba vėliau, nurodydams laiką pirkimo sutartyje kada jis nori pradėti statybą.

Viloje Principe de Galles

jau yra 150 pastatytų namų, 2 mokyklos, 2 krautuvės, kepykla, bažnyčia, Elektros šviestas, autobusai ir kiti pagerinimai. Žemės sklypai aukštoje vietoje, tik 5 minutės nuo autobusų linijos.

RAŠTINĖ: LARGO DA ESTAÇÃO Nr. 2 — SANTO ANDRÉ.

Valgykla ir pensionas.
 Skanūs pietūs ir mėnesinis pensionas. Duodami pietūs į namus. Kainos prieinamos. Užkeikt pas
JULĖ ŠIMANAUSKIENĖ
 Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skani valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensionas.

Pietūs ir vakarienės už \$1700 tik pas

POVILĄ ROMANOVA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

Dėmėsio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, ir busit sveiki. Pagydau galutinai ir trumpiausiu laiku Šankerj, triperj, sifilj ir visokias kitas užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

Diplomuotas Europoj ir Brazilijoj Medicinos Felčeris.

IZIDORIUS

VILLA ZELINA.
 Rua Quatorze, Nr. 9.
 Bonde nuo Largo da Sè N. 32.
 Autobusas nuo seno turgaus.

DIDELJ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1936 METAMS.

Ūkininkai ir darbininkai

Nuosavybę Tamstos galite įsigyti lengviausiai, jei pasinaudosite mūsų Kredito Organizacijos Istaigos pagalba. Mes duodame Namų statybai ilgalaikias paskolas ne vien São Paulo mieste, bet ir kituose miestuose bei gerai vistantuose Kolonijose. Reikalaukite be jokių kompromisų mūsų Prospektų ir kredito planų.

Construtora do Lar Ltda. Praça da Sé, 50 3-o and. S. Paulo.

KALBAMOS VALANDOS NUO 8½ — 11.

Veltui.

Išrūpinu planą iš Prefeitūros namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelina. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. Zelina

Nr. 33 Villa Zelina.

Pensionas, Valgykla, Pigus ir Geras Bufetas.

Tik Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92. Pirmos rūšies valgis, geras ir mandagus patarnavimas, pigiausios kainos. Atsilankykite nors kartą ir įsitikinsite. Taip pat priimami pensionistai labai geromis sąlygomis.

Aniulis — Liet. Namų šeimininkas.

„Lietuvio“ prenumeratora papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisu (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsakyti „Lietuvį“ savo giminėms bei draugams į Lietuvą, Argentiją, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (sonas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 6-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcele, arba si darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Mokoje, kampas Av. P. de Barros kioske,
- 5) Menkaičio krautuvėje S. Annoje,
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli noje,
- 7) Kirilausko krautuvėje. Vila Anastacioje, pas atskirus plintintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redakcijoje visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreiptis pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praça da Sé, 83 1° andar

Tel. 2-3885

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t..

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Per „LIETUVIO“ Administracija Tamsta gali išsirašyti šiuos lietuviškus laikraščius, išsinaudius kas savaitę:

1. „DIRVA“, didelis ir įdomus Amerikos lietuvių savaitraštis, išeina Cleveland mieste. Kaina metams 12 milreisu, pusmečiui 6\$000.
2. „AMERIKOS LIETUVIS“, didelis ir įdomus laikraštis, išeina kas savaitę Worcester mieste. Kaina metams 12 milreisu, pusmečiui 6 milreisai.
3. „PIETU AMERIKOS ŽINIOS“, 12—16 psl. savaitraštis, išeina Argentinoje. Kaina metams 10 milreisu, pusmečiui 6 milreisai.
4. „ŠVYTURYŠ“, Argentinos lietuvių laikraštis katalikiškos krypties. Kaina metams 10 milreisu, pusmečiui 6 milreisai.

Vieus minėtus laikraščius galima užsisakyti „Lietuvio“ Administracijos rua Bandeirantes, 92. Pinigus siusti šiuo adresu: „Lietuvio“ caixa postal 1764 laiške pažymint, kokį laikraštį norima užsisakyti.
„Lietuvio“ Redakcijoje galima pirkti ir pavieniais numeriais visokių lietuviškų laikraščių.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

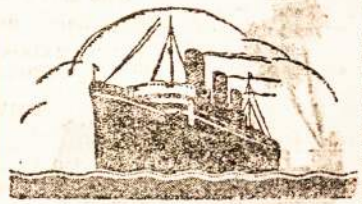
Laivų išėjimas į Europą
Astrida 15. 4. 36.
Jos. Charlotte 15. 5. 36.
Astrida 15. 6. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Istaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Istaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Goering — antrasis Vokietijos diktatorius.

Iš Berlyno pranešama, kad Vokietijos diktatorius Hitleris suteikė labai plačias teises Vokietijos ekonominėse srityse Prusijos ministerių pirmininkui generolui Goeringui. Generolas Goeringas dabar būsiąs Vokietijos ekonominiu diktatorium. Jis esąs patikimiausias Hitlerio asmuo.

Nefmoniški Vilniaus lietuvių persekiojimai.

Lietuvos ir Vilniaus lietuvių laikraščiai rašo apie neįmoniškus Vilniaus krašto lietuvių persekiojimus. Paskutiniu laiku lenkai visiškai suvaržė bet kokį veikimą Vilniaus lietuviams. Lietuvių veikėjai kalinami, tremiami iš savo gimtojo krašto ir visap persekiojami. Vilniaus lietuvių spauda pergyvena sunkiausius laikus. Lenkų cenzoriai išbraukia lietus straipsnius, kur tik nors žodelis parašytas lietuviškoje dvasioje.

Mirė Egipto karalius.

Paskutiniu laiku sunkiai sirgęs Egipto karalius Faud, balandžio 28 d. mirė Egipto sostinėje Kaire. Del karaliaus mirties labai liudni visi egiptiečiai, nes karalius Faud buvo didelis

nacionalistinio judėjimo šalininkas ir sekmingai kovojęs su angliais dėl egiptiečių teisių. Kokie bus santykiai tarp Egipto ir Anglijos karaliui Faud mirus, tuo tarpu sunku pasakyti.

Lietuvoje kurstomas kaimas.

Naujasieji Lietuvos laikraščiai plačiai aprašo apie priešvalstybinių gaivalų veiksmus Lietuvoje. Neseniai sulmta keletas asmenų, kurie Vokietijoje spaudzino kurstantius lapelius, kabeno juos į Lietuvą ir platino kaimiečių tarpe, tikslu sukurstyti kaima prieš savąją tvarką. Priešvalstybinio turino lapeliai rašyti biauariai daryta lietuvių kalba.

Šiomis dienomis telegrama iš Kaučo praneša, kad už vokiečių pinių papirkti agentai vėl bandė sukurstyti Lietuvos kaimą prieš vaidžią. Per vieną įvykusį incidentą užmuštas policininkas. Policija ėmėsi žygių tvarkai r ramybei atstatyti. Telegramoje pranešama, kad kaima kurstantieji žmonės priklausė slaptoms organizacijoms r opozicijos partijoms, kurios neseniai buvo uždarytos už priešvalstybinį veikimą.

Arabai pasiryžę ir toliau kovoti su žydais.

Kruvini susirėmimai tarp arabų

ir žydų Palestinoje vis dar nesiliauja. Paskutiniu laiku araaai pradėjo smarkinti persekioti žydus: deginti jų krautus, daužyti sankrovas, lanęus ir mušti pačius žydus. Net policija nepajėgia sutvarkyti įsikarsėdavusių arabų, kurie griežtai reikalauja, kad būtų visai uždraustas įvažiavimas žydams į Palestiną. Net ir «tėvynėje» žydama riestai.

Kero pavojus Europoje.

Vokietijai sulaužius Lokarno sutartį ir įvedus kariuomenės dalis į demilitarizuotą Reino zoną, visoje Euro pole kilo panika dėl naujo karo pavojaus, Europos diplomatai laužė galvas kaip iešiti iš kebltos padėties, tačiau nieko gero nesugalvojo. Vokiečiai ėa išėjo laimėtojai. Nors Prancūzija, Anglija ir Belgija daug triukšmo kėlė bet paskutiniu laiku iš šios valstybės nurimo. Neseniai įvykusiame kariuomenės štabų pasitarime nutarta laikyis iš vėno, jei vokiečiai išdrįstų pulti bet kurią aukščiau minėtų valstybių.

Nežinintį j tai, kad bendra padėtis Europoje lyg atslūgsta, tačiau visi laikraščiai plačiai rašo, kad naujo karo pavojus Europoje esąs labai didelis.

— Italijoj įsiveržė ugniakalnis Vozuvijus. Įsiveržimas buvęs mažas. Apylinkės gyventojams nėsą pavojaus.

— Gegužės 9 dieną Ispanijoj įvyks ta Respublikos prezidento rinkimai. Spėjama, kad prezidentu bus išrinktas kairiųjų kandidatas, dabartinis ministris pirmininkas Azana.

— Naujas Japonijos užsienių reikalų ministras Arita pareiškė spaudos atšovams, kad jis netikis, jog dėl įvykusių nesusipratimų Mandžurijos—Mongolijos pasieni galėtų kilti karas tarp Japonijos ir Sovietų Rusijos.

— Iš Varšuvos pranešama, kad vokiečiai uždarė 58 lenkų mokyklas Vokietijoj. Vokietijos tautinės mažumos smarkiai persekiojimos.

— Į Varšuvą atvyko Belgijos ministris pirmininkas Van Zeeland. Jis turėjo pasitarimą su Lenkijos prezidentu Moscickiu ir vyriausybės nariais.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

— Rio de Janeiro prasidėjo Senato pirmoji sesija. Senato pirmininku perrinktas p. Madeiros Neto.

— Laikraščiai praneša, kad artimiausiu laiku bus pertvarkytas darbas Central do Brasil geležinkelio linijoje.

— Prekybos ir ekonominei delegacijai į Japoniją pasisiūlė virš 400 kandidatų. Valdžia tačiau šiai delegacijai išrinko tik 20 asmenų, kurie netrukus išvyks į Japoniją.

— Brazilijoj didelį susirūpinimą kelia švietimo problema. Spaudoje plačiai gvildinamas kovos su analfabetizmu klausimas. Brazilijos provincijoj didelė dauguma yra visai beraščiai.

— Brazilijoj neseniai paskelbtos naujos emigracijos taisyklės, kuriomis įveda kiekvienai valstybei kvota. Į Braziliją galės įvažiuoti emigrantai tik su kvietimais (šamadosis). Taip pat taikoma visa eilė kitų suvaržymų.

— Laikraščiai praneša, kad paskutiniu laiku įvyko susitarimas tarp Rio Grande do Sul politinių grupių.

— «Diario de S. Paulo» rašo, kad Brazilijoj projektuojama įvesti mokesnį už radio aparatus. Laikraštis pažymi, kad kitose valstybėse iš to turima daug pajamų. Esą visi radio aparatai turės būti registruojami valdžios įstaigose ir už juos mokamas tam tikras mokesnis.

Redakcijos Atsakymai

Dzukeliui. Eilėraštis spaudai ne tinka. Mėginkite išsip ką nors parašyti.

Draugams. Tamtų korespondenciją gavome labai pavėluotai. Galėsimė panaudoti tik sekantiam numery

K. K-kui. Visos «Lietuvy» skelbtos knygos, atsiuštus tik paminėti. Jų pardavimui neturime.

Zinančiam. Su uckininkais ir «šviesa» eiti į polemiką neverta. Sava kerbią žmogus su jais susidėti negali. Tas a šku. Minėtų laikraščių tikslas, tiek tamstai, tiek visiems yra gerai žinomas. Į jų rašomus šmeižtus mes visai nekreipiame dėmesio.

L. M-ui. Tuo reikalu kreipkitės į Lietuvos Konsulatą.

Redakcijoj yra laišakai:

L. Anfinovui, A. Grauziniui, V. Griženiui, St. Grigaičiui, K. Gykiui, V. Griguliu. B. Galeckui, A. Jociui, A. Jekoniui, J. Jasūnui, J. Jasūloniui, K. Janulevičiui, A. Kreivenui, J. Karveliui, P. Kareivai, A. Kaminakui, K. Lavnikui, A. Lenčauskui, P. Lečiui, K. Lukšaičiui, K. Meliškinui, A. Mikšai E. Miškiniui, V. Mizutavičiui, O. Mikucionienei, Z. Mačiulskui, J. Mareniui, M. Micevičiui, J. Pribušniui, J. Paulavičiui, H. Zavackai, J. Žilinskui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Pasinaudokite proga pamatyti stebuklą!

Šeštadienį gegužės mėn. 2 d. Vila Anastazijoje D-ro Jono Basanavičiaus mokyklos salėje

didelis VAKARAS

Bus vaidinama: 1) 5x1—1 (stebuklinga komedija). 2) Linksni monologai. 3) Šokiai, žaidimai, bufetas.

Pradžią 9 val. v., pabaigą 4 val. ryto.

Atsilankydami pasilinksminsite ir paremsite mokyklą, kurios naujai visas vakaro pelnas skiriamas.

Linksmi laiką praleiskite aplankę
Bar Rio Branco
Kampas gatvė
VISCONDE RIO BRANCO IR VICTORIA
Kiekvieną vakarą
Rusų orkestras su dainomis.

Paisėkojimas.

Siuo paisėkoma Petro Pitirėno žmona Emilija Pitirėnė - Ramanauskaitė, pabėgusi iš namu su svetimu vyru Vladu Strola. Kas apie ją žino, prašoma pranešti žodžiu ar raštu «Lietuvio» redakcijai.

Kiekvieno lietuviu namuose turi būti vytis.

Vytis — gražiausias lietuviu namo papuošalas. Gražu, ant šilko daužtą vytį su aksomo kraštais, galitę gauti «Lietuvio» redakcijoj tik už 10 milreisų. Stučiame ir į provinciją. Perstantims į provinciją kainuoja 2\$000. Visi lietuviu pasistenkintė įsigyti šį gražų ir kiekvienam lietuviu brangų papuošalą vytį. Ant šilko piestas vytis niekad nenublinka ir gali būti dėtas ir į rėmus.

„BRASILTUR“

Braziliška turizmo agentūra

Praga Ramos de Azavedo, 18—1 sblja

ŠAMADOS IR DOKUMENTAI DEPOZITO ČEKIAI

LAIVAKORTĖS | VISAS PASAULIO

SALIS.

Teisingas ir greitas patarnavimas

Palengviname mokėjimą.

